



Statenfractie Provincie Utrecht
tel. : 030-2582263
E-mail: vvd@provincie-utrecht.nl

Algemene Beschouwingen Provinciale Staten Utrecht Kader- en Voorjaarsnota 2018

Arthur Kocken, voorzitter VVD-Statenfractie, 9 juli 2018

Voorzitter,



In de afgelopen jaren veranderde de voorjaarsnota in een kadernota en werd vervolgens een kadernota en een voorjaarsnota. Met deze splitsing tussen kader- en voorjaarsnota worden de financiële stukken voor ons als Statenleden duidelijker.

Daarnaast is er ook hard gewerkt om inzichtelijker te maken wat de relatie is tussen doelen die wij stellen en de budgetten om de doelen te behalen. Daar hebben collega Statenleden ook hun bijdrage aan geleverd in de Financiële Auditcommissie en in de beleidsaudit Mobiliteit. Dat stelt ons in staat onze kaderstellende EN controlerende taak beter te vervullen. Dank daarvoor, maar niet in de laatste plaats ook aan de betrokken medewerkers die daar veel tijd en energie in hebben gestoken. Ook in de Statencommissie zijn daarvoor terecht complimenten uitgedeeld. Verbetering ziet de VVD ook in het bijhouden van de toezeggingen, de lange termijnagenda van PS en afhandeling moties. Hoewel het natuurlijk altijd nog beter kan....

Voorzitter, we hebben het vandaag niet alleen over cijfers, maar vooral over woorden.

We hebben vandaag een aantal fraaie exemplaren:

netwerkconstructie

organisatieleren

multimodaal

concessie

invasieve exoten

natuurinclusieve landbouw

circulaire veehouderij

aanjaagteam doorstroming

En een kopje uit de Kadernota wil ik u niet onthouden: “Doorontwikkeling economisch ecosysteem naar een regionale ontwikkelingsmaatschappij” (p.45).

Bij deze woorden kwam toch even de mooie dichtregel van Martinus Nijhoff (in het gedicht De Wolken) op: De wond'ren werden woord en dreven verder.

Taal kan pakken, kan mensen in beweging krijgen, verbinden. Maar deze woorden?!

Zie dit in lijn met de opmerkingen die andere fracties ook al hebben gemaakt over ons taalgebruik.

Het gaat de VVD uiteindelijk niet om de woorden maar wat er uiteindelijk wordt gedaan. En nu wij het laatste jaar van deze Statenperiode in zijn gegaan, is het goed om terug te kijken op wat er allemaal is bereikt. Ik noem slechts een paar voorbeelden:



station Driebergen-Zeist

station Bilthoven

Spoorwegonderdoorgang bij

Veenendaal-De Klomp

U Ned

Vraaggericht OV

Westelijke rondweg Amersfoort

extra ontsluiting Woerden

aanpak ring Utrecht en daarmee bereikbaarheid gebied

Energieagenda

opening Prinses Maximacentrum

aanpak kantorenleegstand

aansluiting onderwijs op de arbeidsmarkt en de maakindustrie staan op de agenda

Er wordt gewerkt aan het beheer en zelfs uitbreiding van onze landschappen.

Financieel staan we er goed voor. Economisch gaat het goed in Nederland. De VVD is tevreden dat ook inwoners dat merken en in 2019 de motorrijtuigenbelasting niet wordt verhoogd, zelfs niet met de inflatie.

Richting het einde van een periode is het goed om ook stil te staan bij **de opgaven voor de komende jaren**

- om maar een open deur verder open te zetten: **zorgen dat onze grote projecten goed worden uitgevoerd.** In de afgelopen maanden hebben we veel gediscussieerd over de Uithoflijn.



Maar inmiddels worden we ook bij andere projecten met -de verwachting van- budgetoverschrijdingen geconfronteerd. Gezien de schaarste aan technisch personeel zijn de stijgende kosten ook niet onverwacht.

Het onderstreept eens te meer het belang van een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Daar kom ik straks nog op terug. Maar voor nu is het zaak de projecten goed te managen en de Staten tijdig te informeren over ontwikkelingen. Wat dat betreft complimenten aan de gedeputeerde Mobiliteit die de Staten daarin goed heeft meegenomen.

- **ruimtelijke opgaven die te maken hebben met veranderende economie en bewoning van het gebied:** We kunnen merken dat het goed gaat met de economie. Bereikbaarheid, energietransitie en woningbouw – met behoud van onze fraaie landschappen zijn dat de opgaven voor de komende jaren die ook in het InterBestuurlijk Programma met het Rijk staan. De provincie gaat helpen meer woningen te bouwen. De VVD heeft al verschillende malen gevraagd of de beschikbare locaties voldoende zijn. We gaan voor de komende jaren extra geschikte locaties zoeken. Daarbij moeten voor de VVD onze mooie landschappen gespaard blijven, onze huizen net als onze banen bereikbaar zijn en voorzien zijn van -duurzame- warmte en licht. Want we zijn als Europese topregio populair om te (blijven) wonen, maar dat vraagt wel om slimme oplossingen.
- **Energietransitie** De VVD is tevreden dat 5 miljoen wordt geïnvesteerd in zero emissie bussen. In 2025 worden alle nieuwe bussen zero emissie.

In Amsterdam Amstelland waren ze vergeten het opladen te regelen, waardoor de bussen een jaar ongebruikt in de remise hebben gestaan. De VVD gaat ervan uit dat de Provincie Utrecht dit wel regelt. En over opladen gesproken... we hebben veel gesproken over ons voorbeeldgedrag in de energietransitie m.b.t. de eigen huisvesting. Laat ik er dan nog 1 noemen: laadpalen voor elektrische fietsen voor bezoekers van het Provinciehuis. Zijn ze er? Ik zie ze niet. Zo nee, wanneer komen ze?

– **Versterking van de economie**



De provincie gaat terecht meer aandacht (en 1 ton) geven aan MKB en maakindustrie. Net als de gezondheids- en kenniseconomie zijn dit pijlers van onze welvaart. We willen ze betrekken bij onze maatschappelijke opgaven.

Dat vraagt ook om het blijven inzetten op aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt. En bijvoorbeeld de doorontwikkeling van Lage Weide, waarover we bij de begrotingsbehandeling een motie van VVD en D66 hebben aangenomen. In de stad is een motie aangenomen over een MBO campus daar. Hoe kijkt GS daar tegenaan als middel om de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt te versterken? En zorgt het dat ook een gemeente als Stichtse Vecht (Maarssebroek) betrokken wordt? Want we hebben technisch goed opgeleide mensen nodig en voor de hele regio kan dit een geweldige impuls zijn.

- Overigens zal GL later mede namens de VVD (en vele anderen) een **motie** indienen over **cultuureducatie in het vmbo** – ook daar is creativiteit aanwezig die moet worden gestimuleerd.
- Versterking van de economie vraagt ook om **samenwerking met andere regio's**. Eerder heb ik al gesproken over de tristatecity gedachte: benut de voordelen van de Rijndelta. Hans de Boer heeft dat vorige week ook nog eens bepleit; denk groter. We zien nu al het effect dat dit kan hebben. We waren met Amsterdam in de race voor het EMA. Inmiddels heeft Amsterdam verzocht te helpen met huisvesting.... in Utrecht! En gelukkig sorteert deze coalitie daarop voort. Wat ons betreft ook op andere instellingen/ bedrijven die vanwege de Brexit nieuwe huisvesting zoeken. En daarmee wordt ook het belang van een internationale school en het doorgroeien naar een regionale variant weer eens onderstreept.
- De **regiodeals** Foodvalley en het Groene Hart ziet de VVD in ieder geval als goede ontwikkelingen.
- In de kadernota wordt het woord **metropoolregio** genoemd... Zo worden we door het Rijk genoemd naast Rotterdam, Amsterdam en Den Haag....Kan GS duiden hoe dit begrip in de Kadernota moet worden geïnterpreteerd. Soms lijkt het over de stad Utrecht te gaan, soms over de provincie.

- En dan de zin die ik al eerder noemde “**Doorontwikkeling economisch ecosysteem naar een regionale ontwikkelingsmaatschappij**” Wat staat hier? Negatief geïnterpreteerd: institutionaliseren van de economie. Daar zijn we als liberalen niet van. Als liberalen zien we de risico's van een ontwikkelingsmaatschappij waar de overheid in investeert. Tegelijkertijd is het voor InvestNL het voertuig om financieel te helpen in de provincie maatschappelijke opgaven om te zetten in economische kansen – en daar zijn we als VVD van. Het is een ROM en geen regionale financieringsmaatschappij. Lokale bedrijven, zoals de rabo en triodos, verzekeringsmaatschappijen kunnen wellicht ook een fonds maken. En zoals in BEM ook aangegeven; met de conclusie dat er een ROM moet komen, zijn we nog niet klaar met de discussie over de ondernemingsmogelijkheden in de provincie Utrecht.
- **Bereikbaarheid** is essentieel voor een goed draaiende economie maar ook om prettig te kunnen wonen. Daar is vanochtend al over gesproken en later vandaag wordt het mobiliteitsprogramma behandeld. Maar hier wil ik toch opmerken dat de VVD blij is dat naast alle goede investeringen in fiets en openbaar vervoer we voor jarenlange fileknelpunten zoals de N233 (Rondweg Veenendaal), Rijnbrug en N201 een stap dichterbij de oplossing komen .
- **Veiligheid:** goed dat er meer wordt ingezet op het bestrijden van ondermijnende georganiseerde criminaliteit. De VVD heeft daar bij de vorige kadernota aandacht voor gevraagd en we merken inmiddels het waterbedeffect door de aanpak in Brabant en Gelderland: de dumping van chemisch afval in de natuur.
En de veiligheid in het OV en op de weg moet natuurlijk ook gegarandeerd zijn.

Hoe organiseren we het?

- Samenwerking met anderen vraagt ook iets van de ambtelijke organisatie. Daar is de afgelopen maanden veelvuldig over gesproken. Daar worden nu voorstellen voor gedaan. Er wordt 3 miljoen in de organisatie geïnvesteerd. Die groeit met 39 fte. De VVD is voor een kleine overheid, maar wel krachtige overheid. De gegroeide taken en complexiteit van projecten vragen meer slagkracht.



Tot slot, maar niet het minst belangrijk: de financiën.



De raming laat voor de komende jaren een fors overschot op de begroting zien. Dit moeten we niet over de balk smijten maar zuinig op zijn en bewaren voor de grote vraagstukken zoals ook het interbestuurlijke programma aangeeft.

Dat is ook aan de nieuwe Staten. En laten we er rekening mee houden dat zich altijd weer een economische crisis kan voordoen. Daar moeten we met beleid maar ook financieel op zijn voorbereid.